

**แบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นongkhay เขต 1**
**Knowledge Management Development Model for Primary Schools Under
Primary Education Service Office Nongkhay Area 1**

เกษมณี จาตุรณต์รัสมิ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นongkhay เขต 1 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นongkhay เขต 1 จำนวน 863 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบและยืนยันแบบจำลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินความต้องการแบบจำลอง พบว่าร้อยละ 96.41 ต้องการแบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นongkhay เขต 1
2. แบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ ประกอบด้วยด้านบริบท แบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) บริบทด้านอาคารสถานที่และ 2) บริบทด้านประชากรและงบประมาณในภาพรวมแบบจำลอง มีความเหมาะสม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

คำสำคัญ: แบบจำลอง การพัฒนาการจัดการความรู้

Abstract

The purposes of this study are 1) to discover knowledge about the efficiency of the model; 2) to evaluate the need for such a model; 3) to develop the conceptual framework; 4) to ask experts' opinions; 5) to draw a prototype of the model; 6) to confirm the model; and 7) to develop, improve and report the model. The paper makes reference to 863 key informants. The data collection is intended to assess the need for the model and analyze the data by means of percent, mean, standard deviation.

The samples of this study comprise 863 educational informants. A interview and questionnaire were used as the instrument to collect data. The data were analyzed in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation.

*นักศึกษ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The research results illustrated that the needs of the model at 96.41 and the model consisting of 5 components: context components, input components, output components, process components, and feedback components.

The results of focus group technique and the model are meant to improve the context component with regard to 2 factors: 1) facilitators 2) resource and financial.

The result of the model, having been confirmed by the experts is 4.07 from 5.00, meaning that the model is good and with the key word being: efficiency. The schools under primary education service office Nongkhai area 1.

Keywords: Development Model, Knowledge Management

แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบจำลอง
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความรู้

ผลการวิจัย

แบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1

1. ชื่อแบบจำลอง: แบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1

2. องค์ประกอบแบบจำลอง

องค์ประกอบแบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1 ผลการศึกษารายองค์ประกอบแบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1 ได้แก่

2.1 องค์ประกอบด้านบริบท ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน 2) สภาพอาคารสถานที่ และ 3) ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับชุมชน

2.2 องค์ประกอบปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 กลุ่มปัจจัยหลัก 8 ปัจจัยย่อย ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ที่ต้องใช้
- 2) ปัจจัยด้านการสร้างความรู้
- 3) ปัจจัยด้านการแสวงหาและการขุดคุ้ยความรู้
- 4) ปัจจัยด้านการกลั่นกรอง
- 5) ปัจจัยด้านการแลกเปลี่ยนความรู้
- 6) ปัจจัยด้านการใช้ความรู้
- 7) ปัจจัยด้านการสร้างคลังความรู้
- 8) ปัจจัยด้านการกำหนดเป้าหมายในการจัดการความรู้

2.3 องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนและการกำหนดเป้าหมาย 2) การจัดองค์กร 3) การจัดบุคลากร 4) การกำกับดูแล 5) การประสานงาน สื่อสาร และการร่วมมือ 6) การจัดสรรทรัพยากร 7) การรายงาน และ 8) การประเมินผล

2.4 องค์ประกอบด้านผลลัพธ์แบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1

2.5 องค์ประกอบผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 2 กระบวนการ ได้แก่ 1) กระบวนการประเมินผลกระทบ และ 2) กระบวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

3. ขั้นตอนแบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1 มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 กำหนดอุดมการณ์ ประกอบด้วย 1) กำหนดปรัชญา 2) กำหนดปณิธาน และ 3) กำหนดวิสัยทัศน์

3.2 วางแผนและเตรียมการด้านบริหาร ประกอบด้วย 1) จัดองค์กร 2) จัดสภาพแวดล้อม 3) จัดบุคลากร และ 4) กำหนดนโยบายและพันธกิจ

3.3 กำหนดองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า 1) การกำหนดความรู้ที่ต้องการ 2) การสร้างความรู้ 3) การเสาะหาและการยึดกุมความรู้ 4) การกลั่นกรอง 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) การใช้ความรู้ 7) การสร้างคลังความรู้

3.4 ดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย 2) การจัดการองค์กร 3) การคัดเลือก และการสรรหาบุคลากร 4) การสั่งการให้ปฏิบัติ 5) การประสานงาน การสื่อสาร และการ

ร่วมมือ 6) การจัดสรรทรัพยากร 7) การควบคุมด้วยการรายงานว่าเป็นไปตามแบบหรือไม่ และ 8) การประเมินผล

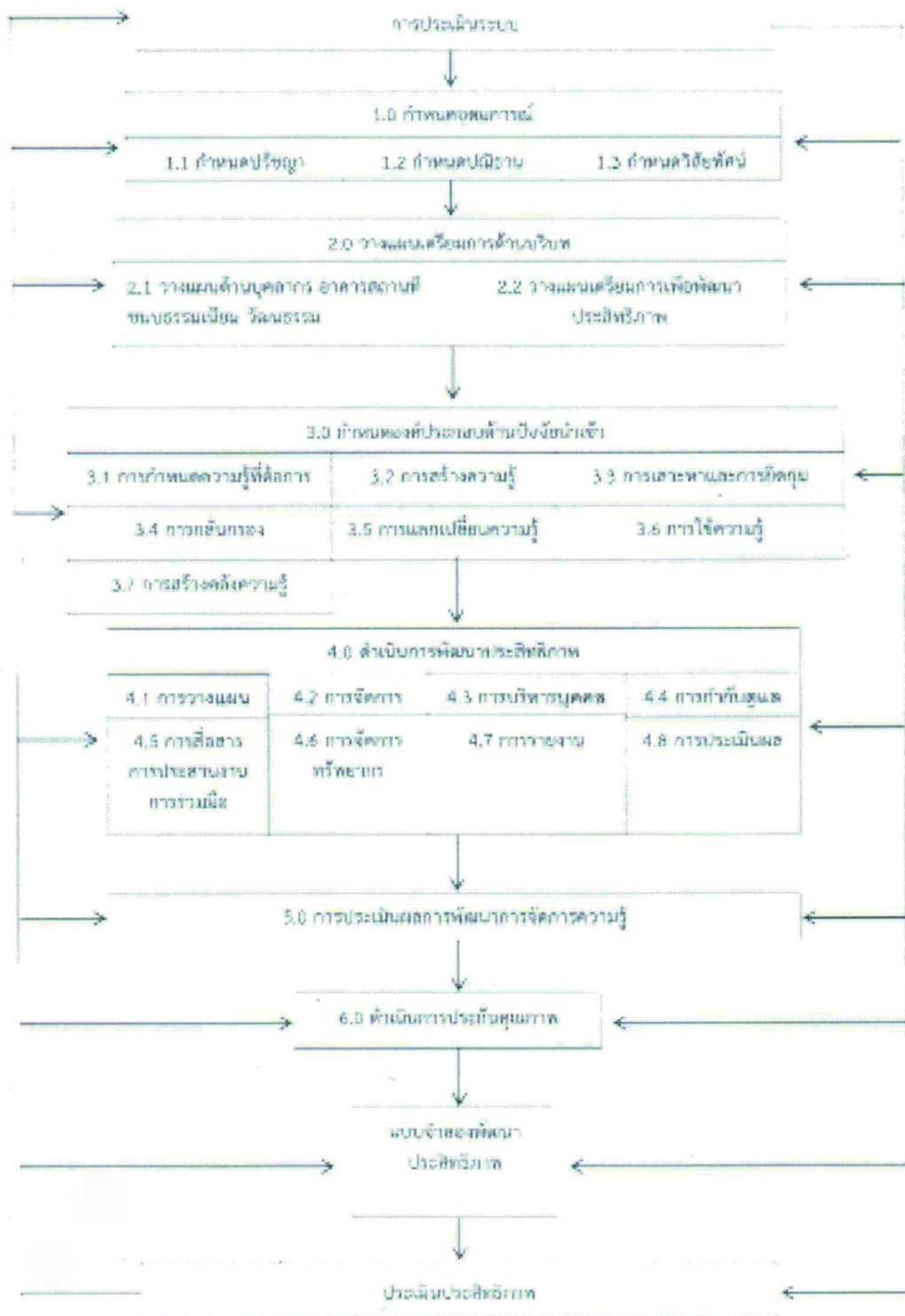
3.5 การประเมินและการพัฒนาประสิทธิภาพแบบจำลองการพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3.6 ย้อนกลับผลการประเมิน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ

3.7 ดำเนินการประกันคุณภาพ

4. แผนผังแสดงขั้นตอนแบบจำลอง

THE ORGANIZED FINANCIAL KM MODEL

5. ทรัพยากรที่ใช้ในการพัฒนาแบบจำลอง ประกอบด้วย 1) ทรัพยากรมนุษย์ และ 2) งบประมาณ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 ควรพัฒนาขีดความสามารถในการสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ สามารถใช้ชีวิตในสังคมฐานความรู้ได้ผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีศักยภาพของการวิเคราะห์ข่าวสาร ข้อมูล ตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรได้มีสมรรถนะด้าน

เทคโนโลยี และวิธีการตอบสนองและยอมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อเข้าสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และเป็นองค์กรแห่งการติดต่อสื่อสาร (Communication Organization)

2. โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 ต้องพัฒนาด้านศักยภาพบุคลากร ในการสร้างบุคลากรให้เกิดความผูกพันองค์กร และมีบรรยากาศความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ผู้บริหารต้องสร้างความสามัคคีในองค์กร และเพิ่มคุณค่าบุคลากรด้วยการพัฒนาสมรรถนะทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). ความแตกต่างระหว่างการจัดการสารสนเทศกับการจัดการความรู้. กรุงเทพมหานคร: อักษรไทย.
- ชัยขงค์ พรหมวงศ์. (2555). การวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนาเอกสารประกอบคำบรรยายหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงธนบุรี.
- สุทัศน์ ขอบคำ. (2540). รูปแบบการกระจายอำนาจการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. ปรินูญานิพนธ์การบริหารการศึกษาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทุมพร จามรมาน. โมเดลคืออะไร. วารสารวิชาการ. มีนาคม (1): 22-26.